

Una jornada és suficient per fer aquestes tres visites, pròximes, diferents entre si i de gran interès cultural

ESCAPADA D'UNDIA

La ruta de les tres C

Una única lletra embasta un preciós recorregut per les comarques del Baix Ebre, Terra Alta i Ribera d'Ebre. Una zona del sud de Catalunya desconeguda que amaga coves, castells i una catedral allunyada del misticisme

Alberto González / DESTINOS

COVES DE BENIFALLET

Meravelles subterrànies

A la serra de Cardó hi trobem una parada de gran interès geològic. Un conjunt de coves que només es poden recórrer en companyia d'un guia. La primera es visita és la de Marigot, descoberta el 1967 pel Grup Excursionista de Gràcia (actualment només hi entren espeleòlegs federats). Seguidament s'accedeix a la Cova del Dos, coneguda als voltants des de temps immemorials. De fet, va ser usada durant la guerra civil com a refugi pels republicans, habitants que, per fer-la habitable, van haver de trencar aquelles formacions geològiques que els molestaven (d'aquí que estigui tan danyada). Però la verdadera joia és l'última cova visitable, la de les Meravelles, bastant més àmplia que l'anterior i en millor estat. Va ser el 1967 quan el mateix grup espeleòleg abans esmentat va observar una sortida de vapor a l'escorça de la muntanya i va decidir iniciar els treballs per intentar accedir al seu interior (ho van aconseguir un any més tard i fins al 1998 no va ser visitable). Està composta per diverses sales, com la del Llapis (per la forma de les seves estalactites), la de l'amfiteatre (li dona nom la formació creada per la sedimentació de la calcita a terra) o la de la música, on unes gruixudes estalactites funcionen com a marimba al ser percudides. A més, és de les poques coves espanyoles on es poden veure excèntriques, una curiosa formació amb un origen que encara es desconeix.

Entre les semblances raonables es poden veure la mà d'un gegant o un templer

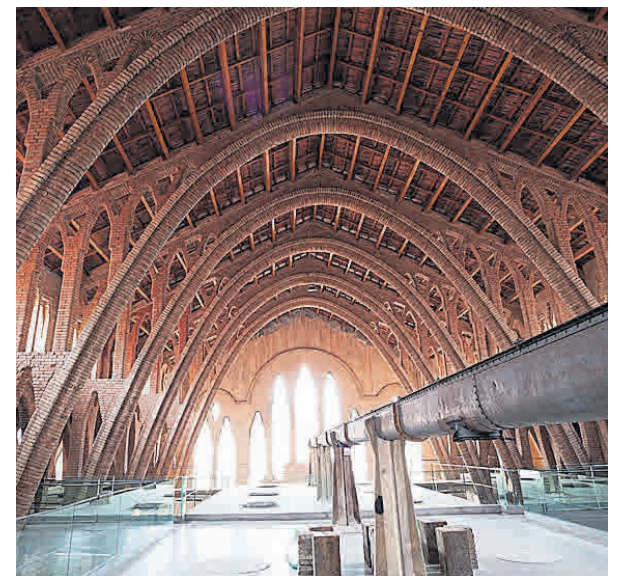
CASTELL DE MIRAVET

Vigilància des del cim

Les primeres restes trobades al lloc que ocupa aquest monumental castell daten del segle II a.C. i corresponen a un establiment iber. Però no va ser fins al segle XI quan es construeix el primer castell andalusí que, arran de la conquesta de Tortosa i el seu territori, passaria a mans dels senyors feudals. Llavors Ramón Berenguer IV dona el castell de Miravet i les terres adjacents a l'orde del Temple. Els templers el van transformar construint el bloc principal al recinte superior, on es troba l'església, l'ala del refectori i part de les muralles. La dissolució de l'orde del Temple, el domini dels hospitalaris sobre Miravet, la guerra dels segadors o les guerres carlistes van ser altres dels capítols de la història que van modificar la personalitat d'aquest recinte emmurallat adaptat a la topografia. A més a més de disfrutar d'unes increïbles vistes del riu Ebre i de les muntanyes i poblacions circumdants, la visita permet recórrer les diferents zones d'aquest bastió monolític i gairebé inexpugnable: les terrasses, patis, torres d'observació, i alguns espais, com el refectori, el celler, la galeria, el graner, les cavallerisses o la cisterna.

I ja que hi som val la pena descobrir l'antic poble de Miravet, amb el seu palau (centre d'art Joaquim Mir), la vella església, l'última drassana medieval de l'Ebre o el molí d'oli i vernís terrissaire.

Una llarga escala de cargol permet accedir a la terrassa superior

CATEDRAL DEL VI

Un temple sense oracions

Al Pinell de Brai es troba aquest immens celler projectat en l'època de la Mancomunitat de Catalunya, quan se subvencionava el cooperativisme i qualsevol ocasió era bona per exaltar l'estil arquitectònic rei del moment: el modernisme. El seu arquitecte –César Martinell– havia sigut deixeble i amic de Gaudí; d'aquí que la influència del geni català en aquest edifici sigui innegable. Només cal fixar-se en els espectaculars arcs parabòlics d'obra vista que sostenen la nau central, de gairebé 20 metres d'altura, que recorden un temple religiós (per això va ser batejat com a *catedral*). Quatre anys van ser necessaris per a la seva construcció, ja que va coincidir amb una època de declivi econòmic. Per això inicialment es va decidir prescindir del preciós fris ceràmic dissenyat i fabricat per a la façana, amagant-lo al soterrani de l'edifici (era massa ostentós per al moment). Descobert després de la guerra civil, el fris va ser col·locat segons el pla original i avui mostra tota la seva esplendor.

La visita es realitza mitjançant un servei d'audioguia que, a més d'explicar la història de l'edifici, recorre les diferents naus on es troba l'antic (i a la vegada innovador) sistema de premsat del raïm i maduració del vi. També planteja al visitant un divertit joc, on haurà de descriure algunes de les notes olfactivas que poden estar presents en el vi.

Al final de la visita, a la botiga, es tasten vins i productes locals